

Tilleggsavtale til delavtale 8

Samarbeid om jordmortjenester, beredskaps- og følgetjeneste for gravide

Samarbeidsavtale mellom
Sørlandet sykehus HF og Valle kommune

1 Avtalens parter

Partene i denne delavtalen er Sørlandet sykehus HF og Valle kommune.

2 Bakgrunn

For å sikre god samhandling og helhetlige forløp er det viktig å etablere systemer som sikrer effektivt tverrfaglig samarbeid og god utveksling av informasjon. Det er viktig å sikre overgang mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten. Felles standardiserte pasientforløp med gode rutine- og prosedyrebeskrivelser er nyttige hjelpemidler som bør utvikles og brukes.

Ansvar for beredskaps- og følgetjenesten for gravide ble overført til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2010, jf. St.meld. nr. 12 (2008–2009) og Prop. 1 S (2009–2010), kap. 732 og kap. 762.

- Partene er etter lov om helse- og omsorgstjenester § 6-1 pålagt å inngå samarbeidsavtale. Ved å inngå denne samarbeidsavtalen og vedta retningslinjer/tjenesteavtaler, oppfyller partene sine lovpålagte plikt til å inngå samarbeidsavtale.

3 Formålet med avtalen

- Avtalen skal sikre at det er faglig forsvarlig og helhetlig beredskap og følgetjeneste for gravide i kommunen.
- Avtalen skal regulere ansvarsfordelingen mellom kommunen og helseforetaket når det gjelder oppgaver og plikter ved beredskap og følgetjeneste for gravide.
- Avtalen skal bidra til å sikre god, helhetlig og faglig forsvarlig styring av tjenesten.
- Avtalen skal beskrive oppgjørsordning for tjenesten mellom helseforetak og kommunen.

4 Virkeområde

Samarbeidet omfatter beredskaps- og følgetjeneste for gravide i kommunen.

Følgetjeneste vil si at den gravide/fødende blir vurdert av kvalifisert helsepersonell og får følge av kvalifisert helsepersonell til fødestedet, når det er vurdert som nødvendig.

Med beredskap i sammenheng med følgetjenesten menes, forsvarlig organisert vaktberedskap av kvalifisert personell for å gi assistanse i forbindelse med fødsel.

I St.meld. nr. 12 (2008 – 2009) er det lagt til grunn en rett til følgetjeneste for fødende.

Veiledende grense for følgetjeneste er halvannen times reisevei til fødested og behov for slik tjeneste. Grensen på 1 ½ timers reisevei skal baseres på reel reisetid og er avhengig av reiseavstand, kommunikasjonsforhold, vær og føreforhold, hvor langt fødselen er kommet med mer.

På Agder gjelder dette kommunene Bygland, Valle, Bykle, Åseral og Sirdal.

5 Organisering, oppgave- og funksjonsfordeling

Stortinget har vedtatt at ansvaret for følgetjenesten og nødvendig beredskap i forbindelse med dette skal overføres til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2010.

Oppgaver/funksjonsfordeling:

Helseforetaket har det overordnede ansvar for å sørge for beredskaps- og følgetjenesten.

Kommunen har plikt til å samarbeide med spesialisthelsetjenesten for å legge til rette for forsvarlige tjenester. Gjennom avtalen skal kommunene sørge for døgnkontinuerlig beredskap og kvalifisert følgetjeneste, herunder sørge for å stille de jordmor ressurser til disposisjon som denne

avtalen krever.

Akuttsituasjoner for gravide med reisevei < 1,5 time til nærmeste fødested dekkes i kommunen av legevakt og i SSHF via AMK (Prehospitale tjenester). Henvendelser til AMK skal håndteres i samarbeid med jordmødre på fødeavdelingene. Jordmor skal om nødvendig rykke ut hvis det er forsvarlig ut fra belegget på fødeavdelingen forøvrig. Avdelingen bør ha en forutsigbar beredskapsordning for jordmor som kan kalles inn.

5.1 Beredskapsoppgaver

- Sørlandet sykehus HF skal sørge for at det er beredskaps/følgetjeneste gjennom denne avtale.
- Kommunejordmor skal i samarbeid med Sørlandet sykehus HF sørge for nødvendig utstyr og legemidler i jordmorveske.
- Beredskapen organiseres slik at kommunejordmor har vakt fra syv dager før termin og frem til fødsel. Jordmor avtaler vaktberedskap med den gravide seinest 3 måneder før termin. . Ved spesielle behov kan vakt avtales tidligere.
- Når beredskap ikke kan løses med lokal jordmor i kommunen, skal kommunen og helseforetaket sammen sørge for alternative løsninger. Dette vil gjelde f. eks ved ferieavvikling. Kommunene er økonomisk ansvarlig for nødvendige tiltak.
- Kommunejordmor skal sørge for at den gravide til enhver tid vet hvordan hun kan kontakte jordmor i beredskap.
- Kommunejordmor/lege på vakt skal sammen med kvinnen vurderer om fødsel er i gang og beslutter riktig tidspunkt for å reise til fødeavdelingen.
- Kommunen skal ved behov sørge for at følgende tilstander vurderes av kommunejordmor på vakt/lege på vakt, utenom kontortid:
  - o premature rier
  - o vannavgang
  - o "lite liv"
  - o akutte tilstander

5.2 Følgetjeneste

Følgetjeneste er transport med ambulanse med følge av jordmor. Bruk av følgetjenesten må avgjøres ut fra en individuell vurdering.

Kommunejordmor skal etter gjeldende retningslinjer følge den gravide i ambulanse til fødeavdelingen ved behov.

Kommunen skal i samarbeid med helseforetaket sørge for at jordmor har kompetanse til å forløse under transport.

Den fødende følges til fødeavdelingen med kvalifisert følgetjeneste dersom:

- Jordmor har vurdert at følge er nødvendig på grunn av klinisk status i samsvar med gjeldende retningslinjer.
- Jordmor har hatt dialog med fødeenhet.

6 Kvalitetskrav

Vurdering av om kvinnen er i fødsel og eventuelt må følges til fødeavdeling skal gjøres av jordmor eller lege.

Sørlandet sykehus HF har overordnet ansvar for at fødeavdelingen har tilstrekkelig volum og kvalitet til å ta i mot fødende i opptaksområdet. Helseforetaket skal til enhver tid ha oppdaterte rutiner og faglige forsvarlige krav til tjenesten tilgjengelig for begge parter.

Kommunen plikter å følge de faglige krav og retningslinjer som helseforetaket utarbeider for tjenesten.

Helseforetaket og kommunen skal registrere og følge opp følgende statistikk:

- Antall/andel gravide med behov for konsultasjon/vurdering utenom kontortid (under vakt)

- Antall/andel fødende som har fått vurdering av jordmor eller lege før reise til fødested
- Antall/andel transportfødsler med eller uten kvalifisert assistanse
- Hva som er årsaken til utrykningen.
- Diagnosen.
- Dato for utrykningen.
- Graviditetslengden.

Kommunen skal levere dette uoppfordret pr 1. mars hvert år, første gang 1.3.17.

7 Faglig oppdatering

Hver av partene skal sørge for at det legges til rette for forsvarlig jordmor kompetanse i henholdsvis helseforetaket og kommunen. Helseforetaket skal legge til rette for at kommunejordmor kan hospitere ved fødeavdelingen en uke per år. Kommunen legger til rette for at kommunejordmor får delta på fagkurs som er nødvendig. Kostnadene til hospitering og kursing deles mellom helseforetaket og kommunen.

8 Ansvar for informasjon

Kommunen skal sørge for å gjøre informasjon om beredskaps- og følgetjenesten kjent for den gravide. Helseforetaket skal sørge for at avtalen og dens innhold er kjent i relevante avdelinger i helseforetaket, og hos AMK sentralen. Helseforetaket skal kalle inn til et årlig dialogmøte.

Det er laget en egen retningslinje ved SSHF som beskriver håndteringen av beredskap og følgetjenesten.

9 Ansettelsesforhold

- Jordmor skal ha én arbeidsgiver. Dette for å sikre jordmors pensjonsrettigheter. Jordmors ansettelses- og lønnsforhold skal knyttes til kommunen.
- Jordmors ansvar og arbeidsforhold i forhold til beredskap og følgetjeneste, skal spesifiseres i ansettelses/arbeidsavtalen.
- Jordmor i beredskaps-/følgetjeneste skal dekkes av arbeidsgivers ansvarsforsikring, og yrkesskadeforsikring.
- Jordmors lønns- og arbeidsforhold følger kommunens tariff, med overtidsgodtgjøring ved utrykning på vakt.

10 Økonomisk oppgjør mellom helseforetak og kommune

Jordmor er ansatt i Valle kommune og Sørlandet sykehus HF betaler kr 300 000 til Valle kommune for beredskap og følgetjeneste i kommunen etter denne avtalen. Beløpet faktureres fra Valle kommune kvartalsvis og reguleres 1. januar hvert år etter pris- og lønnsvekst. Det årlige beløpet er en fast sum som inkluderer utgifter til beredskaps og følgetjenesten, og ellers det som skal til for å løse de oppgaver avtalen krever, herunder:

- Utgifter til beredskap
- Utgifter til følgetjeneste.
- Utgifter i forhold til gjeldende satser ved utrykning på vakt.
- Kjøregodtgjøring.
- Kostnader til hospitering/kurs
- Kostnader i forbindelse med ferier

Dersom aktiviteten i beredskap og følgetjenesten fører til økte eller reduserte utgifter for kommunen skal dette ikke avregnes.

Innsatsstyrt finansieringsoppgjør (ISF) som utløses ved tilkalling og følgetjeneste, tilfaller helseforetaket. Ved uforutsette hjemmefødsler, og transportfødsler tilfaller jordmor takstene jordmor.

11 Håndtering av uenighet og avvik.

Tvister etter denne avtalen skal håndteres i henhold til Overordnet samarbeidsavtale pkt. 9.0

12 Varighet, revisjon og oppsigelse

Varighet, revisjon og oppsigelse håndteres i henhold til Overordnet samarbeidsavtale pkt. 10.

13 Underskrift

Avtalen er utferdiget i to eksemplarer hvorav partene beholder hver sitt.

For SSHF

21/1-2017
.....
Dato

Sørlandet Sykehus HF
Fagdirektør
.....
Fd Administrerende direktør

For Valle kommune

8/2-17
.....
Dato

.....e.f.....
Rådmann

VALLE KOMMUNE
Rådmannen
4747 VALLE